

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๓๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ

เรียน กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๕๑
ลงวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๓ และเอกสารประกอบ

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้เสนอเรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษอยู่แล้ว

ให้ปรับปรุงการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรา ให้ส่วนราชการพิจารณาเลือกได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์ที่ปฏิบัติอยู่เดิม แบ่งเป็น ๓ ทางเลือก ดังนี้

๑.๑ ทางเลือกที่หนึ่ง แบ่งออกเป็น ๔ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ดังนี้

๑.๑.๑ ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

๑.๑.๒ ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ

๑.๑.๓ ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

๑.๑.๔ ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ และทรงคุณวุฒิ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง

๑.๒ ทางเลือกที่สอง แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

๑.๒.๑ ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

๑.๒.๒ ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และ
ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ

๑.๒.๓ ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภท
วิชาการ ระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

๑.๒.๔ ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภท
วิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น

๑.๒.๕ ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และ
ประเภทบริหาร ระดับสูง

๑.๓ ทางเลือกที่สาม แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้น
การประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบพิเศษกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

๑.๓.๑ ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

๑.๓.๒ ชั้น ๒ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ

๑.๓.๓ ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน

๑.๓.๔ ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภท
วิชาการ ระดับชำนาญการ

๑.๓.๕ ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

๑.๓.๖ ชั้น ๖ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภท
วิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น

๑.๓.๗ ชั้น ๗ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และ
ประเภทบริหาร ระดับสูง

๒. กรณีส่วนราชการที่จะกำหนดเครื่องแบบพิเศษขึ้นใหม่ สมควรกำหนด
หลักเกณฑ์ในการกำหนดเครื่องแบบพิเศษ ดังนี้

๒.๑ การกำหนดชนิดหรือประเภทของเครื่องแบบพิเศษ ควรกำหนด
ชนิดหรือประเภทของเครื่องแบบพิเศษขึ้นเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะพิเศษ

๒.๒ การกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษ
ควรกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษเป็นแบบเดียวกัน โดยไม่ต้อง
แบ่งชั้นของการประดับอีก เว้นแต่การกำหนดชั้นในการประดับเครื่องหมายตำแหน่ง
บนอินทราณู ตามข้อ ๑

๒.๓ การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษ ควรกำหนด
เฉพาะเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะพิเศษเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิ
แต่งเครื่องแบบพิเศษ

๓. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการกำหนดเครื่องแบบพิเศษ
ของส่วนราชการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือกำหนดเครื่องแบบพิเศษ
ของแต่ละส่วนราชการก่อนที่ส่วนราชการจะเสนอร่างกฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณา
ลงนามเสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
เพื่อให้การกำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษตามข้อ ๑ และข้อ ๒
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ลงมติเห็นชอบ
ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอทั้ง ๓ ข้อ และให้ส่วนราชการต่าง ๆ
ถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

12 ก.พ. 2553

สำนักนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (มชตม)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(K430/D/ส)

รชช ดคช
ผอ. ๕ / ๑๑ / ๑๑ / ๑๑
ผอ.กลุ่ม ๑๑ / ๑๑ / ๑๑ / ๑๑
จนท. ๑๑ / ๑๑ / ๑๑ / ๑๑
จนท. ๑๑ / ๑๑ / ๑๑ / ๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 234 ๒ กสอ.
วันที่ 12 ต.ค. 2553 15.00

ที่ นร ๐๑๐๖/๕๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มกราคม ๒๕๕๓

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๒๓

ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๖/๒๙๓๔

ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่าคณะรัฐมนตรีได้ประชุม
ปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๒ ลงมติอนุมัติหลักการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ..
(พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๔
และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ พร้อมให้
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณากรณีหน่วยงานต่าง ๆ
อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๔ ออกกฎ
กำหนดเครื่องแบบเฉพาะของหน่วยงานตน ทำให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือน
มีความหลากหลาย จึงควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่าย-
พลเรือนเป็นรูปแบบเดียวกัน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีขอเรียนว่า ได้พิจารณาดำเนินการตามมติ
คณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ
และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) สั่งและปฏิบัติราชการแทน
นายกรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางใน
การปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ ดังนี้

๑. กรณีส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษอยู่แล้ว

ให้ปรับปรุงการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราหนูของเครื่องแบบพิเศษ
ของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราหนู
ให้ส่วนราชการพิจารณาเลือกได้ตามความเหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์ที่ปฏิบัติ
อยู่เดิม แบ่งออกเป็น ๓ ทางเลือก คือ

๑.๑ ทางเลือกที่หนึ่ง แบ่งออกเป็น ๔ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้นของการประดับ
เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรธนูของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ ระดับ

ปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและ
ระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
และทรงคุณวุฒิ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง

๑.๒ ทางเลือกที่สอง แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ ระดับ

ปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการและ
ระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น

ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร ระดับสูง

๑.๓ ทางเลือกที่สาม แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้นการประดับ
เครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรธนูของเครื่องแบบพิเศษกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ
ระดับต้น

ชั้น ๖ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น

ชั้น ๗ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร ระดับสูง

๒. กรณีส่วนราชการที่จะกำหนดเครื่องแบบพิเศษขึ้นใหม่

เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดเครื่องแบบพิเศษ ดังนี้

๒.๑ การกำหนดชนิดหรือประเภทของเครื่องแบบพิเศษ ควรกำหนดชนิดหรือ
ประเภทของเครื่องแบบพิเศษขึ้นเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะพิเศษ

๒.๒ การกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษ ควรกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษเป็นแบบเดียวกัน โดยไม่ต้องแบ่งชั้นของการประดับอีก เว้นแต่การกำหนดชั้นในการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราตามข้อ ๑

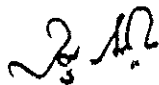
๒.๓ การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษควรกำหนดเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะพิเศษเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษ

๓. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการกำหนดเครื่องแบบพิเศษของส่วนราชการ โดยประกอบด้วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน ผู้แทนสำนักเลขาธิการ ผู้แทนสำนักพระราชวัง ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้แทนกรมศิลปากร เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมายจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือกำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ ก่อนที่ส่วนราชการจะเสนอร่างกฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาลงนามเสนอเรื่องไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้การกำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษตามข้อ ๑ และข้อ ๒

ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษตามข้อ ๑ และข้อ ๒ และพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุรงค์ ปัญญาติลก)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๓๐๓ , ๐ ๒๒๘๑ ๖๕๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๗๘๙๖

บันทึกข้อความ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๒๙๒๙๖

วันที่ ๒๘ ธค ๕๖ ๑๕-๐๐

ส่วนราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง โทร. ๐ ๒๒๕๒ ๙๓๐๓

ที่ นร ๐๑๐๖/๒๕๓๔ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง การพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เรียน รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

รับจาก

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

วันที่ ๕ ธค ๕๖ เวลา ๑๐.๕๐ น

ก.ทล
๒๘ ธค ๕๖

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ลงมติอนุมัติหลักการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วดำเนินการต่อไปได้ พร้อมให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณากรณีหน่วยงานต่างๆ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ ออกกฎกำหนดเครื่องแบบเฉพาะของหน่วยงานตน ทำให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือนมีความหลากหลาย จึงควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือนเป็นรูปแบบเดียวกัน (เอกสาร ๑)

๑.๒ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย (นายจตุรงค์ ปัญญาดี) ในขณะนั้น เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ ศึกษา วิเคราะห์และพิจารณาปรับปรุง แก้ไข และเพิ่มเติมลักษณะ ชนิด และประเภทของเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนของข้าราชการฝ่ายพลเรือนประเภทต่างๆ ที่กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ ให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ (เอกสาร ๒)

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมติคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ตามข้อ ๑.๒ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเครื่องแบบพิเศษ โดยมีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ ปัญญาดี) ในขณะนั้นเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ผู้แทนส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษ รวม ๑๕ ส่วนราชการ เป็นอนุกรรมการ นายศิริพงศ์ ภัทรสถาพรชัย นิติกรชำนาญการพิเศษ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัด-

สำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือยกร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีออกตามความในพระราชบัญญัติ เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ เพื่อให้หน่วยงานที่มีเครื่องแบบพิเศษรับไป ดำเนินการปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหรือกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบพิเศษให้เหมาะสม สอดคล้องหรือ เป็นรูปแบบเดียวกัน (เอกสาร ๓)

๒.๒ คณะอนุกรรมการฯ ตามข้อ ๒.๑ ได้ประชุมพิจารณาดำเนินการ สรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ ส่วนราชการที่กำหนดเครื่องแบบพิเศษ โดยอาศัยตาม พระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ ซึ่งมีการกำหนดชนิดและ ประเภท สิทธิในการแต่ง และสิ่งประกอบของเครื่องแบบ ไว้ต่างกันจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ ส่วนราชการ คือ

๒.๒.๑.๑ การกำหนดชนิดและประเภทของเครื่องแบบพิเศษ มีการกำหนดไว้อย่างหลากหลาย (เอกสาร ๔) สรุปได้ ดังนี้

(๑) กรมศุลกากร กำหนดเครื่องแบบพิเศษของ พนักงานศุลกากรไว้ ๓ ประเภท และแบ่งชนิดของเครื่องแบบในแต่ละประเภท ซึ่งกำหนดชนิดไว้ แตกต่างกันระหว่างพนักงานศุลกากรชายกับพนักงานศุลกากรหญิง

(๒) กรมสรรพสามิต กำหนดเครื่องแบบพิเศษของ เจ้าพนักงานสรรพสามิตไว้ ๖ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างเจ้าพนักงานสรรพสามิตชาย กับเจ้าพนักงานสรรพสามิตหญิง

(๓) กรมประมง กำหนดเครื่องแบบพิเศษของ ข้าราชการกรมประมง ไว้ ๘ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของข้าราชการกรมประมงชายกับ ข้าราชการกรมประมงหญิง

(๔) กรมปศุสัตว์ กำหนดเครื่องแบบพิเศษของสารวัตร ไว้ ๒ แบบ แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของสารวัตรชายกับสารวัตรหญิง

(๕) กรมวิชาการเกษตร กำหนดเครื่องแบบพิเศษ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ ๒ ชนิด และแบ่งแบบของเครื่องแบบในแต่ละชนิด ซึ่งกำหนดแบบไว้แตกต่างกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ชายกับพนักงานเจ้าหน้าที่หญิง

(๖) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กำหนด เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชายไว้ ๔ ชนิด และข้าราชการหญิง ๓ ชนิด

(๗) กรมทางหลวง กำหนดเครื่องแบบพิเศษ ของเจ้าพนักงานทางหลวงพิเศษ เจ้าพนักงานทางหลวงแผ่นดิน และเจ้าพนักงานทางหลวงสัมปทาน ไว้ ๓ ชนิด

(๘) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กำหนด เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการไว้ ๓ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของข้าราชการชายกับ ข้าราชการหญิง

(๙) กรมป่าไม้ กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการกรมป่าไม้ชายไว้ ๕ ชนิด และข้าราชการกรมป่าไม้หญิง ๔ ชนิด

(๑๐) กรมราชทัณฑ์ กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชายไว้ ๓ ชนิด และข้าราชการหญิง ๔ ชนิด

(๑๑) กรมการจัดหางาน กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการไว้ ๔ ชนิด และแบ่งแบบของเครื่องแบบในแต่ละชนิด ซึ่งกำหนดแบบไว้แตกต่างกันระหว่างข้าราชการชายกับข้าราชการหญิง

(๑๒) กรมควบคุมโรค กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการไว้ ๒ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของข้าราชการชายกับข้าราชการหญิง

(๑๓) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการไว้ ๔ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของข้าราชการชายกับข้าราชการหญิง

(๑๔) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กำหนดเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการไว้ ๓ ชนิด แต่ละชนิดจะเหมือนกันระหว่างของข้าราชการชายกับข้าราชการหญิง

๒.๒.๑.๒ การกำหนดสิทธิในการแต่งเครื่องแบบพิเศษ แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษเฉพาะเจ้าหน้าที่หรือพนักงานซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะพิเศษตามที่มิถุนายนกำหนด เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมวิชาการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมทางหลวง กรมควบคุมโรค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

(๒) กำหนดให้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการในหน่วยงาน เช่น กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ กรมราชทัณฑ์ และกรมการจัดหางาน เป็นต้น

๒.๒.๑.๓ การแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราณู ได้กำหนดการแบ่งชั้นตามระบบซีไว้แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น ๖ กลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

(๑) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราณู ออกเป็น ๑๑ ชั้น รวม ๒ หน่วยงาน คือ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และกรมราชทัณฑ์

(๒) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราณู ออกเป็น ๑๐ ชั้น รวม ๕ หน่วยงาน คือ กรมสรรพสามิต กรมประมง กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมป่าไม้ และกรมการจัดหางาน

(๓) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๘ ชั้น คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๔) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๗ ชั้น รวม ๓ หน่วยงาน คือ กรมศุลกากร กรมวิชาการเกษตร
และกรมควบคุมโรค

(๕) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๖ ชั้น คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๖) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๕ ชั้น คือ กรมปศุสัตว์

สำหรับกรมทางหลวงนั้น ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการ
ประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณูไว้

๒.๒.๑.๔ การแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่ง
บนหมวก หรือการแบ่งลักษณะของเครื่องหมายอื่น ๆ บนหมวก เช่น ข้อชัยพฤกษ์และแถบต่างๆ เป็นต้น
ได้กำหนดการแบ่งชั้นตามระบบซีไอแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม สรุปได้ ดังนี้

(๑) กลุ่มที่มีการแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ใช้หมวก
แต่ละระดับตำแหน่งแตกต่างกัน เช่น ระดับ ๑ - ๖ , ระดับ ๗-๘ และระดับ ๙ - ๑๐ เป็นต้น
และแบ่งในลักษณะที่แตกต่างกันไปแต่ละหน่วยงาน เช่น กรมศุลกากร กรมประมง กรมการขนส่งทาง-
น้ำและพาณิชยนาวี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ กรมราชทัณฑ์ กรมการจัดหางาน
สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

(๒) กลุ่มที่ไม่มีการแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ใช้หมวก
แบบเดียวกันทุกระดับตำแหน่ง เช่น กรมสรรพสามิต กรมวิชาการการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมทางหลวง
กรมควบคุมโรค เป็นต้น

๒.๒.๒ การกำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการตามข้อ ๒.๒.๑
ดังกล่าว ค่อนข้างมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละส่วนราชการที่
มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันไป ซึ่งหากมีการพิจารณาปรับปรุงชนิดและประเภทของเครื่องแบบ
พิเศษของส่วนราชการต่าง ๆ ตามข้อ ๒.๒.๑.๑ ให้มีความสอดคล้องหรือเป็นรูปแบบเดียวกัน อาจเป็น
การสร้างภาระและความเดือดร้อนให้กับเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษเป็นจำนวนมาก
จึงได้พิจารณาเฉพาะการแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ตามข้อ ๒.๒.๑.๓
ซึ่งส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำหนด
เครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการในส่วนอินทรรณูและการแบ่งชั้นการประดับเครื่องหมาย
ตำแหน่งบนอินทรรณูเพื่อให้สอดคล้องกับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบ-
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อยู่แล้ว และเห็นควรที่จะกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับส่วนราชการที่จะ
กำหนดเครื่องแบบพิเศษขึ้นใหม่ในภายหลัง เพื่อมิให้เกิดความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

๒.๓ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้พิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการและ แนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาเครื่องแบบพิเศษเสนอ แล้วมีมติเห็นชอบด้วย โดยหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ มีดังนี้

๒.๓.๑ กรณีส่วนราชการที่มีเครื่องแบบพิเศษอยู่แล้ว ให้ปรับปรุงการ ประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ เพื่อให้สอดคล้อง กับระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนด ชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรา ให้ส่วนราชการพิจารณาเลือกได้ตามความ เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานและหลักเกณฑ์ที่ปฏิบัติอยู่เดิม แบ่งออกเป็น ๓ ทางเลือก ดังนี้

(๑) ทางเลือกที่หนึ่ง แบ่งออกเป็น ๔ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้นของ การประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ

ระดับปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับ

ชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ

ระดับเชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้นและระดับสูง

(๒) ทางเลือกที่สอง แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน และประเภทวิชาการ

ระดับปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับ

ชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษ และประเภทอำนวยการ ระดับต้น

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ

ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น

ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร ระดับสูง

(๓) ทางเลือกที่สาม แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น เหมือนกับการแบ่งชั้น

การประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราของเครื่องแบบพิเศษกรมราชทัณฑ์ ดังนี้

ชั้น ๑ ประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ชั้น ๒ ประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ

ชั้น ๓ ประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน

ชั้น ๔ ประเภททั่วไป ระดับอาวุโส ประเภทวิชาการ ระดับ
ชำนาญการ
ชั้น ๕ ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ และประเภท
อำนวยการ ระดับต้น
ชั้น ๖ ประเภททั่วไป ระดับทักษะพิเศษ ประเภทวิชาการ
ระดับเชี่ยวชาญ ประเภทอำนวยการ ระดับสูง และประเภทบริหาร ระดับต้น
ชั้น ๗ ประเภทวิชาการ ระดับทรงคุณวุฒิ และประเภทบริหาร
ระดับสูง

๒.๓.๒ กรณีส่วนราชการที่จะกำหนดเครื่องแบบพิเศษชั้นใหม่ เห็นสมควร
กำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดเครื่องแบบพิเศษ ดังนี้

(๑) การกำหนดชนิดหรือประเภทของเครื่องแบบพิเศษ
ควรกำหนดชนิดหรือประเภทของเครื่องแบบพิเศษชั้นเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่มี
ลักษณะพิเศษ

(๒) การกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษ
ควรกำหนดสิ่งประกอบหรือส่วนประกอบของเครื่องแบบพิเศษเป็นแบบเดียวกัน โดยไม่ต้องแบ่งชั้น
ของการประดับอีก เว้นแต่การกำหนดชั้นในการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรี ตามข้อ ๒.๓.๑

(๓) การกำหนดเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษ
ควรกำหนดเฉพาะเจ้าหน้าที่ที่มีกฎหมายกำหนดให้ปฏิบัติงานที่มีลักษณะพิเศษเท่านั้นเป็นผู้มีสิทธิ
แต่งเครื่องแบบพิเศษ

๒.๓.๓ ให้มีคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือกำหนด
เครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ ก่อนที่ส่วนราชการจะเสนอร่างกฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด
พิจารณาลงนามเสนอเรื่องไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้การ
กำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุง
หรือกำหนดเครื่องแบบพิเศษตามข้อ ๒.๓.๑ และข้อ ๒.๓.๒

ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสาร ๕

๓. ข้อพิจารณา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

๓.๑ เห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ
ตามที่คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนกำหนด ตามข้อ ๒.๓.๑
และข้อ ๒.๓.๒

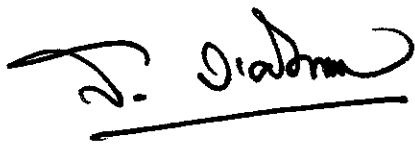
๓.๒ เห็นสมควรให้มีคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงหรือกำหนด
เครื่องแบบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ ตามข้อ ๒.๓.๓ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่
ดังรายละเอียดปรากฏตามเอกสาร ๖

๓.๓ เห็นสมควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ ตามข้อ ๒.๓.๑ และข้อ ๒.๓.๒ และแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๓.๒ ต่อไป

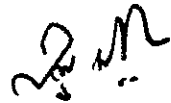
๔. ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามข้อ ๓ หากเห็นชอบ จักได้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

เห็นชอบ

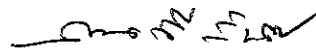

(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
๑๓.๑.๕๖

(นายจตุรงค์ ปัญญาดี)
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(นายสรศักดิ์ ระดาเชษฐ์)

นิติกรปฏิบัติการ

องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ
กลั่นกรองการกำหนดระเบียบพิเศษของส่วนราชการ

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๑.๒ ผู้แทนสำนักพระราชเลขธิการ	กรรมการ
๑.๓ ผู้แทนสำนักพระราชวัง	กรรมการ
๑.๔ ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๕ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๖ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑.๗ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	กรรมการ
๑.๘ ผู้แทนกรมศิลปากร	กรรมการ
๑.๙ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ และเลขานุการ
๑.๑๐ เจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย จำนวนสองคน	ผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณากลั่นกรองและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขหรือกำหนดระเบียบพิเศษของแต่ละส่วนราชการ ก่อนที่ส่วนราชการจะเสนอร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาลงนามเสนอเรื่องไปสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ภายใต้หลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงหรือกำหนดระเบียบพิเศษตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒.๒ ขอให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดหรือปรับปรุงแก้ไขระเบียบพิเศษ

๒.๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๒

ในวันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมอรรถไกรวัลที่ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้มาประชุม

๑. นายจตุรงค์ ปัญญาดี	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๓. นายอดุลย์ สิทธิกุล	ผู้แทนสำนักราชเลขาธิการ	กรรมการ
๔. นายสังคม พรหมมี	ผู้แทนสำนักพระราชวัง	กรรมการ
๕. นางสาวเรณู ตั้งจิตวางกูร	ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๖. ร.ต.อ. หญิง สุรียา ปานโต๊ะ	ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๗. รศ.ระพีพรรณ ฉลองสุข	ผู้แทนมหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
๘. นายสุเมธ พุฒพวง	ผู้แทนกรมศิลปากร	กรรมการ
๙. นายมงคล แสงหิรัญ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑๐. นายศิริพงษ์ ภัทรสถาพรชัย	นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เลขานุการ
๑๑. นายสรรค์ศักดิ์ ระดาเขตร์	นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นางสาวสุพิชฌาย์ กลิ่นหอม	นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	(อยู่ในระหว่างการแต่งตั้ง)
๒. นางพงษ์สวาท กายอรุณสุทธิ์	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา	ติตราชการอื่น
๓. นางสาวอรรพรรณ นัยภักดี	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	ติตราชการอื่น

/ผู้เข้าร่วมประชุม...

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวอุษราณ์ ไทยวัฒน์	สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒. นางสาวบุศรา อยู่ยัง	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาววีราภรณ์ ชินวงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายนพดล สีหบุตร	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานได้กล่าวเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ (ถ้ามี)

- ไม่มี -

วาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม

เรื่อง รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขรูปแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ นั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจัดส่งให้คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว ปรากฏว่า ไม่มีกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานการประชุม ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ขอแก้ไขรายงานการประชุมในหน้า ๑๙ ข้อ ๒.๑.๓ จาก “กรมขนส่งทางบก” เป็น “กรมทางหลวง” จึงขอเสนอที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ตามที่ได้แก้ไขแล้ว

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๓.๑ ร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ (กำหนดอินทรรณูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณูของระเบียบข้าราชการพลเรือนในพระองค์)

/ฝ่ายเลขานุการฯ...

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งที่ประชุมทราบ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ได้พิจารณาร่างกฎสำนัก- นายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการ ฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (กำหนดอินทราธนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราธนูของ เครื่องแบบข้าราชการพลเรือนในพระองค์) ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาเครื่องแบบข้าราชการ พลเรือนในพระองค์เสนอ แล้วมีมติเห็นชอบร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าว และให้เสนอ คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเห็นชอบและให้นำ ร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (กำหนดอินทราธนูและเครื่องหมายตำแหน่ง บนอินทราธนูของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนในพระองค์) เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) สั่งและปฏิบัติราชการแทน นายกรัฐมนตรีได้เห็นชอบตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

๒.๒ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (กำหนด อินทราธนูและเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราธนูของเครื่องแบบข้าราชการพลเรือนในพระองค์) ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๒ อนุมัติหลักการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว และให้ส่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รวมร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับนี้กับ ร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบ ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ (ปรับปรุงประเภทตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญ ที่จะใช้อินทราธนูให้สอดคล้องกับกฎหมายข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่) ซึ่งอยู่ระหว่างการตรวจ พิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นฉบับเดียวกัน แล้วดำเนินการต่อไปได้

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ ๓.๒ ร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการการเมือง พ.ศ.

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งที่ประชุมทราบ ดังนี้

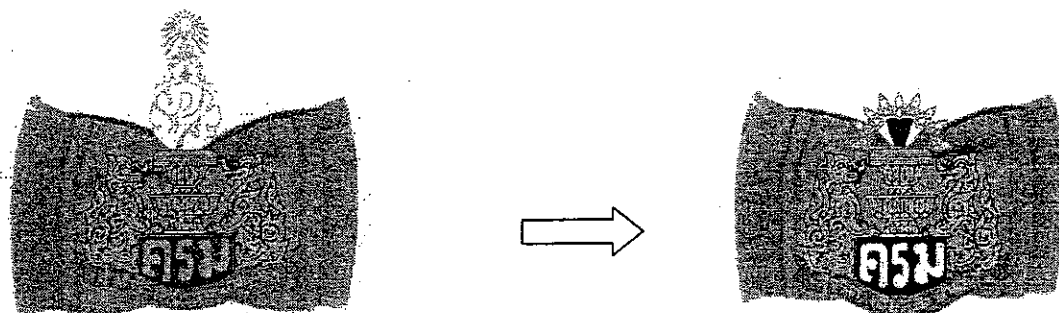
๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ ได้พิจารณาร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ แล้วมีมติเห็นชอบ ร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับดังกล่าวโดยให้รับข้อสังเกตผู้แทนสำนักพระราชเลขาธิการเกี่ยวกับการนำพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. มากำหนดเป็นเครื่องหมายคณะรัฐมนตรีไปพิจารณา แล้วดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

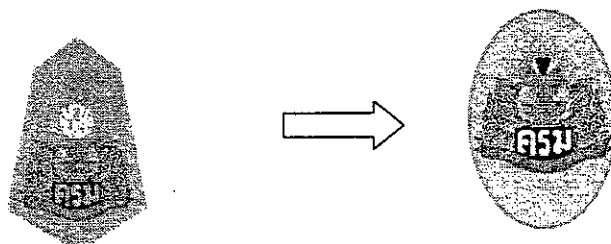
๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการกำหนดเครื่องหมายคณะรัฐมนตรีใหม่ ดังนี้

(๑) เครื่องหมายคณะรัฐมนตรี ประเภทที่ ๑

(๒) เครื่องหมายคณะรัฐมนตรี ประเภทที่ ๒

โดยกำหนดเครื่องหมายคณะรัฐมนตรีประเภทที่ ๑ เป็นรูปตราราชสีห์ คชสีห์รักษาพานประดิษฐานรัฐธรรมนูญ เหนือพานพื้นลงยาสีไตรรงค์และมีกระจังรัศมี ๙ แฉก ใต้พานมีอักษรย่อคำว่า "กรม." ลงยาสีขาวพื้นลงยาสีน้ำเงินเข้ม ด้านล่างมีแพรสะบัดชายลงยา สีแดงเข้ม มีคำว่า "สุจริต เสียสละ สามัคคี" สีทองอยู่บนแพรสะบัดชาย ติดทับบนผ้าแพร สีชมพูนวล และแก้ไขเครื่องหมายคณะรัฐมนตรี ประเภทที่ ๒ จากรูปหกเหลี่ยม เป็นรูปไข่

/พร้อมกับ ...

พร้อมกับแก้ไขร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. และได้เสนอรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาเห็นชอบและให้นำร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

๒.๒ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ส่งร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

๒.๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๒ อนุมัติหลักการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน โดยให้ตัดเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องหมายแสดงตำแหน่งบนอินทราษฏ์ของข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรีในร่างข้อ ๔ ก. (๔) ออกและให้ใช้ตราครุฑพ่าห์ในลักษณะเดียวกับเครื่องหมายบนอินทราษฏ์ของข้าราชการการเมืองตำแหน่งอื่น แล้วดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติม โดยเพิ่มเครื่องหมายแสดงตำแหน่งบนอินทราษฏ์ของข้าราชการการเมืองตำแหน่งรัฐมนตรี และดำเนินการจัดทำต้นแบบเครื่องแบบและส่วนประกอบของเครื่องแบบเพื่อเป็นตัวอย่างต่อไป

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่อง การพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงเครื่องแบบพิเศษ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ลงมติอนุมัติหลักการร่างกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ และสั่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วดำเนินการได้ต่อไป พร้อมทั้งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณากรณีหน่วยงานต่างๆ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ ออกกฎกำหนดเครื่องแบบเฉพาะของหน่วยงานตน ทำให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือนมีความหลากหลาย

จึงควรพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้การแต่งเครื่องแบบของข้าราชการฝ่ายพลเรือน เป็นรูปแบบเดียวกัน และเห็นควรพิจารณาปรับปรุงเครื่องแบบของข้าราชการการเมืองให้มีลักษณะ แตกต่างจากข้าราชการประเภทอื่น

๑.๒ นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๐/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน โดยมีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ปลัดสำนัก- นายกรัฐมนตรีมอบหมาย (นายจตุรงค์ ปัญญาดีลิก) เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นกรรมการ โดยมีอำนาจหน้าที่ประการหนึ่ง คือ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางในการยกร่างกฎหมายสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดลักษณะ ชนิด และประเภท ของเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดเครื่องแบบ ข้าราชการฝ่ายพลเรือนดำเนินการต่อไป และแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการได้ตามความจำเป็น

๑.๓ คณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ มีมติให้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาเครื่องแบบพิเศษ โดยมีรองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (นายจตุรงค์ ปัญญาดีลิก) เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนัก- เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้แทนหน่วยงานที่มีเครื่องแบบพิเศษ รวม ๑๔ หน่วยงาน เป็นอนุกรรมการ และนายศิริพงศ์ ภัทรสถาพรชัย นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนัก- นายกรัฐมนตรีที่ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลางมอบหมาย จำนวน ๒ คน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒. ข้อเท็จจริง

๒.๑ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือนได้มีคำสั่งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบ ข้าราชการฝ่ายพลเรือนที่ ๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการ พิจารณาเครื่องแบบพิเศษ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑.๑ องค์ประกอบ

นายจตุรงค์ ปัญญาดีลิก รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน อนุกรรมการ ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทนกรมสรรพสามิต ผู้แทนกรมประมง ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ผู้แทน กรมวิชาการเกษตร ผู้แทนกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ผู้แทนกรมทางหลวง ผู้แทน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ผู้แทนกรมป่าไม้ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ ผู้แทนกรมการจัดหางาน

ผู้แทนกรมควบคุมโรค ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นอนุกรรมการ นายศิริพงศ์ ภัทรสถาพรชัย นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และเจ้าหน้าที่สำนักกฎหมายและระเบียบกลาง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง มอบหมายจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบกลาง ได้มอบหมายให้นายสรศักดิ์ ระดาเขตร์ นิติกรปฏิบัติการ และนายนพดล สีหบุตร นิติกร เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๑.๒ อำนาจหน้าที่

ศึกษา วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเครื่องแบบพิเศษตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรีที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ ศึกษา วิเคราะห์ และพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะ ชนิดและประเภท ของเครื่องแบบพิเศษ ตลอดจนสิ่งประกอบของเครื่องแบบพิเศษตามที่กำหนดไว้ในกฎสำนักนายกรัฐมนตรีที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือยกเว้นกฎสำนักนายกรัฐมนตรีที่ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ เพื่อให้หน่วยงานที่มีเครื่องแบบพิเศษรับไปดำเนินการ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมหรือกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบพิเศษให้เหมาะสม สอดคล้องหรือเป็นรูปแบบเดียวกัน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒.๒ คณะอนุกรรมการฯ ตามข้อ ๒.๑ ได้ประชุมพิจารณา สรุปได้ดังนี้

๒.๒.๑ หน่วยงานที่กำหนดเครื่องแบบพิเศษ โดยอาศัยตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ หน่วยงาน ดังนี้

๒.๒.๑.๑ กระทรวงการคลัง

(๑) กรมศุลกากร กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งพนักงานศุลกากร ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๖๙ (พ.ศ. ๒๕๒๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘

(๒) กรมสรรพสามิต กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานสรรพสามิต ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๒ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘

๒.๒.๑.๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) กรมประมง กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมประมง ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๖ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๗๘

(๒) กรมวิชาการเกษตร กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการค้าพืช ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๕๘ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

(๓) กรมปศุสัตว์ กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับสารวัตรตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๗๓ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

๒.๒.๑.๓ กระทรวงคมนาคม

(๑) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) กรมทางหลวง กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับเจ้าพนักงานทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

๒.๒.๑.๔ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) กรมป่าไม้ กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมป่าไม้ ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

๒.๒.๑.๕ กระทรวงยุติธรรม

กรมราชทัณฑ์ กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีฉบับที่ ๘๓ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

๒.๒.๑.๖ กระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับกรมการจัดหางาน ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการกรมการจัดหางาน พ.ศ. ๒๕๔๕

๒.๒.๑.๗ กระทรวงสาธารณสุข

(๑) กรมควบคุมโรค กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับเจ้าพนักงานสาธารณสุขซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตรวจและป้องกันโรคติดต่อระหว่างประเทศ ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ และแพทย์ตรวจคนเข้าเมืองตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๕ (พ.ศ. ๒๕๓๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘

(๒) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการประจำด้านอาหารและยา ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการประจำด้านอาหารและยา พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๒.๑.๘ ส่วนราชการที่ไม่สังกัด กระทรวง ทบวง กรม แต่มีฐานะเป็นกรมและอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน กำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดเครื่องแบบพิเศษสำหรับข้าราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๒.๒ เครื่องแบบพิเศษของหน่วยงานตามข้อ ๒.๒.๑ ได้มีการกำหนดชนิดและประเภท สิทธิในการแต่ง และสิ่งประกอบของเครื่องแบบพิเศษ เช่น การแบ่งชั้นของ การประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทราฐและหมวก ไว้ต่างกัน คือ

๒.๒.๒.๑ การกำหนดชนิดและประเภทของเครื่องแบบพิเศษ มีการกำหนดไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

(๑) กรมศุลกากร

(๑.๑) เครื่องแบบพนักงานศุลกากรชาย แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

ก. เครื่องแบบปกติ มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติทากีคอตั้ง และเครื่องแบบปกติทากีคอเบะ

ข. เครื่องแบบทำงาน มี ๕ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบสีขาว เครื่องแบบสีทากี เครื่องแบบเสื้อคอเบะสีทากี เครื่องแบบสีน้ำเงินดำ และ เครื่องแบบตรวจค้น

ค. เครื่องแบบกันหนาว

(๑.๒) เครื่องแบบพนักงานศุลกากรหญิง แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ เครื่องแบบปกติ เครื่องแบบทำงาน (เครื่องแบบสีทากีและเครื่องแบบสีลำลอง) และเครื่องแบบกันหนาว

(๒) กรมสรรพสามิต

(๒.๑) เครื่องแบบเจ้าพนักงานสรรพสามิตชาย มี ๖ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานสีน้ำเงินดำ เครื่องแบบปฏิบัติงานสีทากี เครื่องแบบลำลองสีน้ำเงินดำ เครื่องแบบลำลองสีทากี เครื่องแบบตรวจค้นสีน้ำเงินดำ และเครื่องแบบตรวจค้นสีทากี

(๒.๒) เครื่องแบบเจ้าพนักงานสรรพสามิตหญิง มี ๖ ชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบเจ้าพนักงานสรรพสามิตชาย

(๓) กรมประมง

(๓.๑) เครื่องแบบของข้าราชการกรมประมงชาย มี ๘ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติขาว เครื่องแบบปกติน้ำเงิน เครื่องแบบปกติขาวน้ำเงิน เครื่องแบบปฏิบัติงานขาว เครื่องแบบปฏิบัติงานน้ำเงิน เครื่องแบบปฏิบัติงานน้ำเงินขาว เครื่องแบบปฏิบัติงานน้ำเงินฟ้าอ่อน และเครื่องแบบตรวจค้น

(๓.๒) เครื่องแบบของข้าราชการกรมประมงหญิง มี ๘ ชนิด แต่ละชนิดมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบของข้าราชการกรมประมงชาย

(๔) กรมปศุสัตว์

(๔.๑) เครื่องแบบสารวัตรชาย มี ๒ แบบ ได้แก่ เครื่องแบบสีทากี และเครื่องแบบสีขาว

(๔.๒) เครื่องแบบสารวัตรหญิง มี ๒ แบบ ได้แก่ เครื่องแบบสีทากี และเครื่องแบบสีขาว

(๕) กรมวิชาการเกษตร

(๕.๑) เครื่องแบบพนักงานเจ้าหน้าที่ชาย มี ๒ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติและเครื่องแบบทำงาน (เครื่องแบบสีทากีและเครื่องแบบสีขาว)

(๕.๒) เครื่องแบบพนักงานเจ้าหน้าที่หญิง มี ๒ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติ และเครื่องแบบทำงาน (เครื่องแบบสีทากีและเครื่องแบบลำลอง)

(๖) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี

(๖.๑) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการชาย มี ๔ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติคอพับ เครื่องแบบปกติขาวคอพับ เครื่องแบบปกติขาวสำหรับผู้มีหน้าที่ประจำเรือยนต์เล็ก และเครื่องแบบปกติกรมท่าคอแบะ

(๖.๒) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการหญิง มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติคอพับ เครื่องแบบปกติขาวคอพับและเครื่องแบบปกติสีกรมท่าคอแบะ

(๗) กรมทางหลวง

เครื่องแบบเจ้าพนักงานทางหลวงพิเศษ เจ้าพนักงานทางหลวงแผ่นดิน และเจ้าพนักงานทางหลวงสัมปทาน มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานสีทากี้ เครื่องแบบปฏิบัติงานสีทากี้อ่อนและเครื่องแบบกันหนาว

(๘) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๘.๑) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการชาย

มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานและพิธีการประจำสำนักงานกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เครื่องแบบปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามทางบก และเครื่องแบบปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามทางเรือ

(๘.๒) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการหญิง

มี ๓ ชนิด และมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชาย

(๙) กรมป่าไม้

(๙.๑) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมป่าไม้ชาย

มี ๕ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานประจำด้านท่าอากาศยาน ด้านท่าเรือ และด้านชายแดนที่มีการค้าระหว่างประเทศ เครื่องแบบปฏิบัติงานและพิธีการประจำอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เครื่องแบบปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม เครื่องแบบปฏิบัติการตรวจพิทักษ์ป่า และเครื่องแบบปฏิบัติการควบคุมไฟป่า

(๙.๒) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการกรมป่าไม้หญิง

มี ๕ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานประจำด้านท่าอากาศยาน ด้านท่าเรือ และด้านชายแดนที่มีการค้าระหว่างประเทศ เครื่องแบบปฏิบัติงานและพิธีการประจำอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เครื่องแบบปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม เครื่องแบบปฏิบัติการตรวจพิทักษ์ป่า

(๑๐) กรมราชทัณฑ์

(๑๐.๑) เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชาย

มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติสีทากี้ เครื่องแบบปฏิบัติการสีทากี้ และเครื่องแบบปฏิบัติการสีดำ

(๑๐.๒) เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการหญิง

มี ๔ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปกติเสื้อคอพับสีทากี้ เครื่องแบบปกติเสื้อคอแบะสีทากี้ เครื่องแบบปฏิบัติการสีทากี้ และเครื่องแบบปฏิบัติการสีดำ

(๑๑) กรมการจัดหางาน

(๑๑.๑) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการชาย

มี ๔ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบตรวจปฏิบัติการคุ้มครอง เครื่องแบบป้องกันและปราบปราม เครื่องแบบปฏิบัติงานตรวจสอบควบคุม และเครื่องแบบปฏิบัติงานประจำด้านตรวจคนหางาน

(๑๑.๒) เครื่องแบบพิเศษข้าราชการหญิง มี ๔ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบตรวจปฏิบัติการณ์คุ้มครอง (เสื้อคอพับสวมในกระโปรงและเสื้อคอแบะปล้อยเอว) เครื่องแบบป้องกันและปราบปราม (เสื้อคอพับสวมในกระโปรงและเสื้อคอแบะปล้อยเอว) เครื่องแบบปฏิบัติงานตรวจสอบควบคุม และเครื่องแบบปฏิบัติงานประจำด่านตรวจคนทางาน

(๑๒) กรมควบคุมโรค

(๑๒.๑) เครื่องแบบทำงานชาย มี ๒ ชนิด

ได้แก่ เครื่องแบบสีทากีและเครื่องแบบสีขาว

(๑๒.๒) เครื่องแบบทำงานหญิง มี ๒ ชนิด

ได้แก่ เครื่องแบบสีทากี และเครื่องแบบลำลอง

(๑๓) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

(๑๓.๑) เครื่องแบบข้าราชการชาย มี ๔ ชนิด

ได้แก่ เครื่องแบบสีทากี เครื่องแบบสีดำแกมน้ำเงิน เครื่องแบบสีขาว และเครื่องแบบชุดสูทสีกรมท่า

(๑๓.๒) เครื่องแบบข้าราชการหญิง มี ๔ ชนิด

และมีลักษณะเช่นเดียวกับของข้าราชการชาย

(๑๔) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

(๑๔.๑) เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชาย

มี ๓ ชนิด ได้แก่ เครื่องแบบปฏิบัติงานปกติ เครื่องแบบปฏิบัติงานลำลอง และเครื่องแบบปฏิบัติงานสนาม

(๑๔.๒) เครื่องแบบพิเศษของข้าราชการหญิง

มี ๓ ชนิด และมีลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องแบบพิเศษของข้าราชการชาย

๒.๒.๒.๒ การกำหนดสิทธิในการแต่งเครื่องแบบพิเศษ

(๑) กำหนดให้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษเฉพาะ

เจ้าหน้าที่หรือพนักงานซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ที่มีลักษณะพิเศษตามที่มีกฎหมายกำหนด เช่น กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต กรมวิชาการการเกษตร กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมทางหลวง กรมควบคุมโรค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

(๒) กำหนดให้มีสิทธิแต่งเครื่องแบบพิเศษสำหรับ

ข้าราชการในหน่วยงาน เช่น กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ กรมราชทัณฑ์ และกรมการจัดหางาน เป็นต้น

๒.๒.๒.๓ การแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ได้กำหนดการแบ่งชั้นตามระบบซีไอแตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น ๖ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๑๑ ชั้น รวม ๒ หน่วยงาน คือ

(๑.๑) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง แบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวม ๑๐ ชั้น และข้าราชการระดับ ๑๐ (ชช.), ระดับ ๙ (รองอธิบดี) อีกหนึ่งชั้นต่างหาก รวมทั้งหมด ๑๑ ชั้น

(๑.๒) กรมราชทัณฑ์ แบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวม ๑๐ ชั้น และข้าราชการทดลองปฏิบัติราชการ อีกหนึ่งชั้นต่างหาก รวมทั้งหมด ๑๑ ชั้น

(๒) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๑๐ ชั้น รวม ๕ หน่วยงาน คือ

(๒.๑) กรมสรรพสามิต แบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวมทั้งหมด ๑๐ ชั้น

(๒.๒) กรมประมง แบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวมทั้งหมด ๑๐ ชั้น

(๒.๓) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี แบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวมทั้งหมด ๑๐ ชั้น

(๒.๔) กรมป่าไม้ ได้กำหนดอินทรรณูและเครื่องหมายแสดงระดับไว้ ๒ แบบ คือ อินทรรณูอ่อนและอินทรรณูแข็ง โดยแบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวมทั้งหมดแบบละ ๑๐ ชั้น

(๒.๕) กรมการจัดหางาน แบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๑๐ รวมทั้งหมด ๑๐ ชั้น

(๓) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๘ ชั้น มี ๑ หน่วยงาน คือ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยแบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๓ - ๑๐ รวมทั้งหมด ๘ ชั้น

(๔) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๗ ชั้น รวม ๓ หน่วยงาน คือ

(๔.๑) กรมศุลกากร แบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๑ - ๖ รวม ๖ ชั้น และระดับ ๗ - ๑๐ อีก ๑ ชั้น รวมทั้งหมด ๗ ชั้น

(๔.๒) กรมวิชาการเกษตร แบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๖ รวม ๖ ชั้น และระดับ ๗ ขึ้นไป อีก ๑ ชั้น รวมทั้งหมด ๗ ชั้น

(๔.๓) กรมควบคุมโรค แบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๖ รวม ๖ ชั้น และระดับ ๗ ขึ้นไป อีก ๑ ชั้น รวมทั้งหมด ๗ ชั้น

(๕) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๖ ชั้น มี ๑ หน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยแบ่งชั้นตามระดับตั้งแต่ระดับ ๓ - ๗ รวม ๕ ชั้น และระดับ ๘ - ๑๐ อีก ๑ ชั้น รวมทั้งหมด ๖ ชั้น

(๖) กลุ่มที่แบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมาย ตำแหน่งบนอินทรรณู ออกเป็น ๕ ชั้น มี ๑ หน่วยงาน คือ กรมปศุสัตว์ โดยแบ่งชั้นตามระดับ ตั้งแต่ระดับ ๑ - ๒ รวม ๒ ชั้น ระดับ ๓ และ ๔ เป็น ๑ ชั้น ระดับ ๕ และ ๖ เป็น ๑ ชั้น และระดับ ระดับ ๗ ขึ้นไป อีก ๑ ชั้น รวมทั้งหมด ๕ ชั้น

สำหรับกรมทางหลวง ปรากฏว่า เครื่องแบบพิเศษของ กรมทางหลวงสำหรับเจ้าพนักงานทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง (เจ้าพนักงานทางหลวง พิเศษเจ้าพนักงานทางหลวงแผ่นดิน เจ้าพนักงานทางหลวงสัมปทาน) ตามกฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๘๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๘ ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการประดับเครื่องหมายตำแหน่งบนอินทรรณูไว้

๒.๒.๒.๔ การแบ่งชั้นของการประดับเครื่องหมายตำแหน่ง บนหมวก หรือการแบ่งลักษณะของเครื่องหมายอื่น ๆ บนหมวก เช่น ช่อชัยพฤกษ์ แถบต่าง ๆ เป็นต้น ได้กำหนดการแบ่งชั้นตามระบบสีไว้แตกต่างกัน ซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ กลุ่ม ดังนี้

(๑) กลุ่มที่มีการแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ใช้หมวก แต่ละระดับตำแหน่งแตกต่างกัน เช่น ระดับ ๑ - ๖ , ระดับ ๗-๘ และระดับ ๙ - ๑๐ เป็นต้น และแบ่งในลักษณะที่แตกต่างกันไปแต่ละหน่วยงาน เช่น กรมศุลกากร กรมประมง กรมการขนส่ง ทางน้ำและพาณิชย์ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ กรมราชทัณฑ์ กรมการจัดหางาน สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เป็นต้น

(๒) กลุ่มที่ไม่มีการแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ใช้หมวก แบบเดียวกันทุกระดับตำแหน่ง เช่น กรมสรรพสามิต กรมวิชาการการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมทางหลวง กรมควบคุมโรค เป็นต้น

๒.๒.๓ การกำหนดเครื่องแบบพิเศษของแต่ละหน่วยงานตามข้อ ๒.๒.๒ ดังกล่าว ค่อนข้างมีความหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละหน่วยงาน ที่มีภารกิจที่ต้องปฏิบัติแตกต่างกันไป ซึ่งหากมีการพิจารณาปรับปรุงชนิดและประเภทของ เครื่องแบบพิเศษของหน่วยงานต่าง ๆ ตามข้อ ๒.๒.๒.๑ ให้มีความสอดคล้องหรือเป็นรูปแบบ เดียวกัน อาจเป็นการสร้างภาระและความเดือดร้อนให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่มีเครื่องแบบพิเศษ